

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek

hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kolostor-utca 26. szám alatt.

hová a lap szállási részét illető közlésekkel intézkedik.

A szerkesztőnél felelős:

F. E. R. VILKOS.

Kézírtatás vissza nem adatik.

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Idő küldendő az előfizetők pénzök és hirdetések díjait.

Hirdetések felvételének a kiadó-hivatalon.

Hirdetések díja:

4 laponként háromszor vagy annál helye 6 kr. Nagyból és többi hirdetésekkel kedvezmény. Minden egyes hirdetés után meg kellő 30 kr. befizetési határidő.

Különírt költségek szerző 10 kr.

Hirdetők és Kézírtatás díjai

előre fizetendő.

Bémmentelen levelek el nem fogadjanak.

Előfizetési árak:

Helyben havihoz havi, vagy vidékre postán küldve:
Egyes évre . . . 7 ft — 40
Félévre . . . 4 ft — 20
Negyedévre . . . 2 ft — 10
Külföldre egy évre 30 frank.

Egyes más és 5 ft, a kapható a kiadó-hivatalon a Gross Ottó utcai boltokkelléssel.

A kereskedelemügyi miniszter költségvetése.

Lukács Béla kereskedelemügyi miniszternek első költségvetése az imént tárgyalgatott s lett számközi vizsgálat alá véve a pénzügyi bizottságban. Egy jelentékeny miniszter utódának tudvaleve mindig néhez állása van. Az előző való összehasonlítás foglalkodik onkéntén s az előzőek lánghelyén alkotásai a talancumak természetesen nagyobb mértékű követelmény meg az utódban, min a korábbi miniszterek chabloné-jánál. Baross erezte, hogy Magyarország, mint földművelő állama mindig szegényes marad; ezért tette feladatává az ipar előmozdítását és a kereskedelem által a szomszéd földművelő államokkal az ipari államoktól távol eső piacainak megnyerését. Tekintet ezézi irányozta a Balkán-félszigetre, de déli Osztráchiára is.

Az archiducéni emeltyű, hogy az, előtte még lomha tömeget megmozdítsa és élere kelte, mindenképpen a forgalmi ügyben és a tarifaipolitikában kereste. Mikor, akkor pénzügyi bajaink békát raktak a miniszter kezére, megragadta a meg egyetlen államban sem tervezett s annál kevésbé fogantottot eszmét, hogy az ország összes vasútiat államosítsa és a genialis szabvány zonatára által a kereskedelem a helyes útra vezeli, meg ugyanakkor az államosított vonalaknak új tápálék adatik a vasutak által a helyi érdekeknek nyújtott kedvezmény által. Mire néz kísérlet volt, de sikerült egész kiterjedésben.

A legközelebbi feladat a folyamhajtású akadályok elhárítása volt az al-Dunán, a melyeket előző jellemre "Vaskapui" nevék.

A berlini kongresszus európai concertje a magyar államnak adta ezt a ne-

hez megbízatást, de az egész világ kétkedett, hogy Magyarország megtudjon teleni egy ilyen feladatot. Baross azonban nem jött vissza, hanem bátran néki vágott e kérdés megoldásának. Egyszerűleg alkalkítottatott. Finne egy nagy kikötő várossá és a fune-onnan vonal által v. örszereket volna nyitottat meg közép-Osztráchiáig.

A balkán-félszigeti államok kereskedelmi szükségletei tanulmányoztatott. Budapesten felállítottat a kereskedelmi nüzem, ez főként nyitott délen, az iparosok és kapitalisták figyelem agra tereltek, hogy e szükségleteknek tegyenek eleget. Állami közreműködés lehetett volna ipari vállalatok felállítását, hogy előkészítsék az átmenetet a tisztán földművelő államtól egy iparállamhoz. E mellett természetesen kiterjesztették a posta-ig, postakábelipolitikát állítottak, állami gégyárakat alapítottak s figyelem fordították rá, hogy szükségleteink a lehetőséghez képest a saját iparunk által fedeztetessenek.

Kövü vonásokban ezek voltak Baross nagy eszméi, a kit munkája közben ragadt el tőlünk a halál és a melyek hagyatékeppen Lukács Bélára szálltak át kivétel végett.

Az ő feladata kevésbé fényes, de nem kevésbé nehéz, mint előzőé, mert majdnem minden a mit kézett, befejezeten maradt és utódának teljes teherként és a folytonos szaktámaszt követeli, a kit mint szerény, de tetterős segéd és munkatárs már övek óta ismerté a miniszter eszméit s iparkodott azoknak biztositani a sikert.

Ő isméri a feladatokat, melyeknek valóistosa most az ő kezére van bízva, ismeri őket tüzeten, és minden tekintetben az az ember ő, a kit véghez viszi azokat és alaposan s lelkiismeretesen jóváteszi ama hibákat, melyeket nagy alkal-

ások eredményezése körül a kivételben soha sem lehet elkorlári s melyeket az ellenzők kritikája kárörvendve fedezett fel.

Még a híres Broadwood legremekbő pianója is el lesz idővel hangolva, még ha oly mester hangversenyez is rajta, mint Liszt volt. A lelkiismeretes zongorahangoló hálátlan szerepe, a kit a közösség rendszeren ignorál, most Lukács Béla miniszterre esik, a kit különben már első lépésekkor a pénzügyi bizottságban képes volt, még az ellenzői bizottsági tagok rokonszenvét is megnyerni.

Meg vannak győződve, hogy nem fogja elvezetni.

Parlamentarizmus.

A dolgaroknak befolyását ütéseket, most megint az országgyűlési ülést. A pénzügyi bizottság folytatja az 1893. évi költségvetés tárgyalását és a plenuma, ha november első napjában ismét összeül, mindjárt hozzáfog a költségvetéshez, belépethet a mediusz.

A tisztelt előzők természetesen megpiérette, az általa oly hajrára áldozott kabinetségnek már a pénzügyi bizottságban közreműködő almal, mégdönti gróf Oskályt az ki-vánna, hogy vele együtt pont-pontra elemezze az egyházi-politikai kérdések egész komplexusát és nyujtson neki segítőkészt, hogy öböl szálna egy általános elszáklást a tabulán. Nem lehet azonban megvárni, hogy a miniszter embezzor akadálk. Gróf Csaky nem ismeri fordít a reszortjához tartozó komoly, feleltes fontos kérdésekben és a kíváncsi ellenzők kérdőszókódok a hasz plenumnak tárgyalására utaltat. Ez annyit tesz, hogy nincs választ; és hogy az egyes miniszterek közt sínes komoly figyelemmel nézelődés, az minden köztölök vélik, azonban csak egy általánosítással, a mint felől szerelt az ember, ha ezáltal kérdésekké alkalmatlan módon raklakták. Az ellenzők lapokat ez természetesen nem fogja megakadályozni abban, hogy kedvezzen tévkézlak s a válságát sz. megis tovább fénjók, olvasóinknak naponta új meg új loragoriditásokat és rablitolitizálókat megadjunk, örököket

időköz hurokat kezd megengedni. Szóintegy az nyorvita balszemével, belekészen eszűgő egy pulkárta mást a vonatokat hangos csingó fellembe:

— Ez se kutyai! Pityókán hiszt, a olyan peccenyét adt, hogy hallóját zeng töse a gége!

— A jó szót hallom. Kézőben is rőtellen kezdtem az uton való tárogást. Az utcai figurák már körülállanak kezdtek. A tramway megállott, s a rendőri szőga ránk készteli köhög.

— Menjünk már! — S magammal ciprelem Gombás test érti passzus szállítására. De utra-e, le tudja hátságon fordítani azt a irgalmas kutyabőr?

— Hoggyné, énsem urambátyám, s nem szeretettel, hisz nagyapám mostoha fiának a fogadott fia gyertyagyújtató volt a kantai baraktól! Aköz pedig csak tudnak kedni a lényegből!

— Mentek, mentegéltek a Föld-Kakavára. Mert hát nem láthatni mindenki a gésamajori nagy réten, melyért Tarsas Scéppal annyian irigylék.

Utóközben beszédos kezdett lenni az én kísérőm.

uj, értékes tejesztéseket költsenek ehhez a modern olvasandók.

A ki a „P. C. Aratáséiért, Budapestről és Borsbéli, figyelmelem kísérete, annak nincs szükségos határozott kijelentésekkor az állítólagos miniszterválaszok n e m létezéséről, mert ezek nélkül is tisztán látható, hogy az ellenzők koholmányait mint követte lépésről-lépésre a tényleg és cáfolat, nyomban. Szükséglet az ellenzők és a feltevések hibáinak hirtelk koholmányait megcáfolni az események sokkal alaposabban és megfellebbezhetetlen gondolkodnak a cáfolatokról.

A dolg ugyanis úgy áll, hogy az ellenzők eljuttatnak ismét ismeretűhez, miszerint korrek parlamentarizmus uton nem fog megkvetni a Szapáry-kabinettet, a szabadvöl pártot soha sem lesz képes rávenni összetartásának, azorog egyezkedés által feladása: károlt lehet minden lehetőség, hogy a parlament minden jussal rendelkező, midén egyetlén alapszín iparkodik a korona közt a kabinettét tartani, másfélgye egyenként próbálja lemondásra kényszeríteni a minisztereket.

Amde, hála istennek nálunk a parlamentarizmus sokkal mélyebb gyökereket van nemzet tudatában, a szabadvöl párt kezdésbe károlt lehet minden lehetőség, hogy a parlament hamarosan sikerre számíthatasson az ellenzők mesterkedések.

A Szapáry-kabinettet csak a parlamentben, becsületes többséggel lehet megkvetni.

Ezt tessék egyez az urnak megpöröbnálni!

P. C.

Lukács Béla államgazdasági politikája.

Csendesen és megmondottan, figyelmelem megfontolva és vizsgálva, a folytatásba hárta, soha nem pihenve, nem ingadozva, közelebb Lukács kereskedelemügyi miniszter ahhoz a gazdasági politikai eszélhoz, mely Magyarország részére tödtezté maga elé. Sok hűbő nélkül és a helyes közvélemény minden zajos kísértet megmozdítása felvé korlívte, egyengetti az utakat, melyek csaknem oly sík-lakos és makrancosnak, mint a Dunánál Orava mellett, és a végéigvezél mély víg.

— Házassodni akarok. Vén a leány, az igaz, de szépen fest a pénz. Conjointaim biztosítanom kell. Hát tudja-e most, mire szükségos a fordítás? Születést kérnek, rangot!

Felőlök pedig nagybőlben:

— Sok szerelemnek házasság a vég, de most minden házasság a szerelom.

Igazat adott. Én pedigden folytatam:

— Nőgyölöz házasság van. Az egyik megier nappal a éjlen nem. A másik éjlenig, a nappal nem. A harmadik so éjlen, so nappal, s a negyedik éjlen le a nappal is.

— Már az egyém az éjszáké fejátlázhok fog körülállni tartozni, az éjszák Gombás ur, s nemeg sóhajtot . . .

Ezer szónak is az vége, hogy a deák kutyabőr lefordítottam röggelipar. Hírom gyertyagyújtató éjlet el moletté. Valóságos kutyamunka volt.

De azért meg is vagyok hira a lakadalmom. Nagy muri, nagy csata vár lakadalmom.

(Te szadgyörgy Gyarai hozz 10 krajczárta keserűt!)

TÁROZZA.

Bolondok.

— A „Brassó” eredeti círcsája —

Megakaszt jó minap egy fél őrti emberforma az utcán.

— Parancsol!

— Ona az, a ki?

— Hát, én voltok a kisedosa.

És szöla fonos képpel az ur:

— En vagyok Gombás Gyuri.

— Folytató orrendek — feleltem.

— Tisztán az urhoz egy érégi latin kutyabőr. Porditok le nekem jó szőzet a puszit. Székésem van rá.

S annak kirácsi eszmáztaraból a jó bátyámuram egy bókhoritok. Szine meghátrézhalt volt, a balisról elkezdve a míg minden zsidórék megkegyesöl, illata pedig hitatos volt a manókronon izsódo komisz balakállok illatos perzefécs.

Szerencsémre került volt keszem. Ily koleris viágában az ember minden tarhal az egyptioi szemből és a dypteritizál is.

— Mondam pedig neki:

— Mondam pedig neki:

— Jó uram! kérem szerelom, ez az okmány Zsigmond-korából s nagyon kompták irasu rövidlésekész sajnos voltam én fog.

Megnéz tetőtől talpá az ur, s öndretel végi vissza:

— On téved, pennis ur, az en család-beli okmányaim mind öregbölök Zsigmond királyam. Nem nyúlórék az én ósim. Kiderésem megammam!

— De nekem van igazam. Ez az én szakram.

— Mondó ő:

— Az ur ezt nem érti!

— Mondam én:

— Hallja ön! Horváth Árpádot tanul-

tam. Annak a felesége pedig volt Szendrey

Salló. Ennek pedig a férje volt Petőfi Sándor!

Érti-e?

— Nem értöm

— No, ha nem érti, hát halgasson!

— Hát hogy hallgatni, kani garabid-

valom, a hatványt orog vagyon réz-

angyalait!

— Én is voltam népfeloldó! — bódólok

el öndretesen.

S Gombás ur erre megújásodva, zso-

